

ЗСА СПРИЯТИМУТЬ
ПЕРЕГОВОРАМ УКРАЇНИ І РОСІЇ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Тут 4-го грудня газета „Нью Йорк Таймс“ повідомила, що З'єднані Штати Америки запропонували переступити посередником на переговорах між Україною і Росією з питань безпеки та військового захисту України з метою унеможливити ліквідацію ядерної зброї та гарантувати виплату Росією компенсацій за збагачення уран, звільнений після ліквідації ядерних беззарядів.

Цю пропозицію висловив державний секретар Воррен Кристофер під час зустрічі з українським міністром закордонних справ Анастолієм Зленком. Однак ідея ця, перебуваючи на початковій стадії, тож Кристофер не згадував про це під час зустрічі з російським міністром закордонних справ Андрієм Козиревим.

Як пояснив А. Зленко, висловлена Козиревим тривога, що Україна стала ядерною державою, не відпові-

дає фактам. „Україна це є ядерною державою. Вона є власником ядерної зброї з обмеженою можливістю її використання за призначенням“, — заявив український міністер, додавши, що для України це перш за все „велика матеріальна цінність“. Але українські керівники не забувають і про гарантії національної безпеки в умовах, коли Україна постійно виступає територіальної претензії як зі сходу, так і з півдня. Крім того Україна не має грошей для знищення ядерної зброї, а вартість тактичної ядерної зброї, вивезеної до Росії в травні минулого року оцінюється в кілька більшість доларів, сказав Зленко і зауважив, що Київ теж має претензії до Москви: нова воєнна доктрина Росії передбачає, що Росія першою застосує ядерну зброю. Проти кого — не сказано, але загроза для України не зникла.

Відзначено другу річницю
Збройних Сил України

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 6-го грудня, відзначено другу річницю створення Збройних Сил України.

Президент України Леонід Кравчук привітав особовий склад армії та флоту, ветеранів, усіх, хто причетний до забезпечення безпеки і оборони держави. Л. Кравчук висловив переконання, що Збройні Сили України і в найскладніших ситуаціях дотримуватимуться присяги і вірно служитимуть своєму народові, захищаючи землю батьків.

На урочистих зборах виступили: Президент Л. Кравчук, міністер оборони В. Радечкий, начальник Генерального Штабу Анатолій Лопата, виконуючий обов'язки прем'єр-міністра України Юхим Зв'язловський та представники Міністерства Оборони.

Напередодні відзначень, Президент України вручив пагони генерала армії міністрові оборони Віталію Радечкому та призначив на посаду командувача Одеською військовою округою генерал-лейтенанта Володимира Шкідченка. Під головуванням генерала В. Радечкого відбулося ширше засідання військової колегії Міністерства Оборони України, на якому обговорено підсумки бойових навчань за рік та визначено головні напрямки подальшої розбудови української армії. Учасники наради констатували, що Збройні Сили цілком здатні захистити

державний суверенітет, територіальну цілісність України та забезпечити недоторканість її державних кордонів. Проте зазначили, що є немало проблем, які потребують негайного вирішення.

Як сказав верховний головнокомандувач Збройних Сил, Президент Л. Кравчук, в Україні нема хемічної, біологічної та бактеріологічної зброї. До Росії вивезено для знищення всю тактичну ядерну зброю. А босготівості Збройних Сил має пройти тест під час військових навчань у січні 1994 року.

До свята затверджена нова форма для армії і флоту України.

Президент Кравчук на святкових зборах командного складу Збройних Сил оприлюднив свої пропозиції до президента Росії Бориса Єльцина про остаточне врегулювання проблем Чорноморської флотії. Згідно з пропозицією Україна залишає собі необхідну кількість кораблів. Берегова структура є власністю України і передається в тривалу оренду Росії і на цей час Севастополь стає основною базовою військово-морських сил України і Росії. Сухопутну оборону Криму здійснюють тільки війська України.

У день Збройних Сил України, 6-го грудня, в годині 8-ї вечора відбулися святкові феєрверки у Києві, Одесі, Севастополі та Львові.

Київська Камерна Оркестра
завершує тріумфальне турне
по Америці

Вашінгтон (Ю. Сасвич). — З блискучим успіхом, з рецензіями без винятку повними найвищої хвали й захоплення, проходить безпрецедентне концертне турне одного з найвидатніших українських ансамблів у жанрі класичної музики — Київської Камерної Оркестри під керівництвом Романа Кофмана та з канадською піаністкою українського роду Дарією Теліжнін у ролі солістки. У рецензії під назвою „Рідкісна насолода“ щоденник „Вашінгтон Пост“ писав про виступ оркестри, який „належить до тих, що на довго залишаються в пам'яті“.

Оркестр вже виступав в 11-ох стейтах і в найближчих днях завершує своє турне в Нью-Йорку. Нью-Йорк

рзі і в Массачусетс. У суботу, 11-го грудня, українські музиканти виступили в Українському Інституті Америки в Нью-Йорку, у вівторок, 14-го грудня, в українській православній церкві в Савт Баунд Бруку, а в суботу, 18-го грудня, в Шеффільд-Масс. Всі концерти починаються о 8-й год. вечора.

Київська Камерна Оркестра, під керівництвом маестро Р. Кофмана, цього року гастролювала в Південній Кореї, в Голландії і в Мексико. Сам Р. Кофман є постійним диригентом і мистецьким керівником Сеульської симфонічної оркестри, а крім того часто виступає із західно-європейськими оркестрами.

(Закінчення на стор. 4)

ШУКАЮТЬ ВИХОДУ З
ЕНЕРГЕТИЧНОЇ КРИЗИ

Київ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 3-го грудня, тривав міський телефонний надіслав місцевим державним адміністраціям урядовий Комітет з нафти і газу. У телеграмі рекомендується суворо дотримуватися ошаджування енергоресурсів у зв'язку із загостренням паливної проблеми. У грудні металургійні підприємства отримають лише 25 відсотків необхідного газу, хемічні — близько третини, а решта галузей економіки зіткнуться з ще більшою нестачею електроенергії, газу і нафти. Комунальна система ще в листопаді підключена до резервного фонду, у зв'язку із відключенням двох тижнів тому України від спільної російсько-української енергосистеми.

Керівники урядового Комітету нафти і газу провели надзвичайні наради з представниками державних адміністрацій у справі паливної проблеми. Учасники наради зазначили, що Росія і Туркменістан різко скоротили постачання енергоносіїв. „Якби свого часу Україна не запровадила мораторій на введення в дію нових блоків на атомних електростанціях, ми не мали б сьогодні проблеми з енергетичним та тепловим постачанням“, — заявив начальник аварійно-диспетчерського управління Комітету з використання ядерної енергії Сергій Назаренко.

Луганська державна адміністрація, з огляду на зростання цін на продукти, товари і послуги, а також енергетичну та фінансову кризу вирішила: звернути увагу вищих органів влади на катастрофічну ситуацію в економічній області, що веде до повного паралічу виробництва; вимагати мораторію на введення нових цін; вимагати виплати боргів за постачання енергетичної сировини та інших видів палива; вимагати приїзду представників міністерств економіки та фінансів для справжньої оцінки ситуації в області та надання практичної допомоги.

Свої вимоги учасники наради сформулювали до Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів України.

Завідуючий сектором енергетики Кабінету Міністрів Олег Литвинов сказав: „Хідбо негаради зими, необхідні негайно розробити близько двох трильйонів

карбованців для закупівлі нафти, майже півтора трильйона карбованців на вирішення вугільних проблем і 360 більйонів рублів на газ. Енергетики вважають, що в Україні не було б проблеми топліва, якби невеликі борги, тобто головне лихо — нестача грошей. Доводиться в першу чергу покладатися на атомову енергетику. Атомні електростанції на сьогодні забезпечують до 40 відсотків потреб в електроенергії.

Об'єднання енергосистем України і Росії могло б стабілізувати ситуацію, вважає О. Литвинов, але таке об'єднання можливе „тільки після ремонту і пуску трьох блоків Південноукраїнської, Хмельницької та Рівненської Атомних Електростанцій“.

Тим часом морози в Україні доходять до мінус 20 ступенів за Цельсієм, а Кабінет Міністрів видав постанову про підвищення з 1-го грудня цін на електроенергію: в селах платитимуть 50 карбованців за кіловат-годину, в містах — 90 карбованців за кіловат-годину, а в міських будинках зі стаціонарними електроплитами та опалювальними приладами — 60 карбованців за кіловат-годину.

Майже вдвічі збільшилася плата за громадські послуги, а також плата за помешкання, яка з 1-го грудня становить 70 карбованців за один квадратний метр загальної площі. Їзда тролейбусом, автобусом та трамваем коштує 100 карбованців, а в метро — 150 карбованців. Збільшено ціни на вугілля, газ, дрова та інші види палива.

Буханець українського житнього хліба коштує 2,000 карбованців, літра молока — 5 тисяч карбованців, кілограм коров'ячого масла 90 тисяч і більше. Мінімальна заробітна плата становить 60,000 карбованців на місяць плюс доплата: для працюючих 63,000 карбованців, для пенсіонерів — 44,000, для студентів 25,000 карбованців. Волонтери підвищено ціни на поштові послуги і на проїзд залізничним транспортом. Проїзд поїздом по Україні подорожував у три рази, а за її межі в п'ять разів.

Колишній віцепрем'єр-міністер України Володимир Лановий сказав, що потрібні кардинальні зміни урядової політики.

Н. Матійко зустрівся з
Президентом України

Київ (УНІАН). — Сюди на запрошення Президента України Леоніда Кравчука прибула 8-річна українська дівчинка зі стейти Нью-Джерзі (ЗСА) Ніна Матійко з батьками Лесею та Петром Матійко.

Українка за походженням, Ніна дівчі зверталася до президентів ЗСА Джорджа Буша та Білла Клінтона з листами, у яких містилося прохання виступити на захист незалежності України і всіляко її підтримувати.

Президент України Л. Кравчук під час зустрічі з Ніною і її батьками в Києві сказав, що поділяє тривогу дівчинки за долю України і що вона імпонує український дух, яким сповнені листи Ніни. „На жаль деякі політичні сили в Україні утворюють націоналістичні почуття з націоналістичною ідеологією, а це шкодить Україні“, — зауважив Президент Кравчук.

Просячишис з Президентом, Н. Матійко сказала, що для неї ця зустріч —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НТША

Нью-Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці переведе свої 14-ті з черги Загальні збори під проводом голови проф. Леона Рудницького.

Останнє засідання поширеної Президії підготовкою до тих зборів відбулося в суботу, 4-го грудня ц.р., саме у 120-ті роковини існування товариства — перших п'ять років без прикметних „Науковців“. Загальні збори відбуватимуться у власній доміції, 63 Четверта аве., початок о год. 10-й вечір.

Адміністратори Академії
стажувались в Ратгерському
університеті

Нью-Бранзвик, Н. Дж. (І. Го.). — Від 2-го до 12-го листопада група адміністраторів Університету „Кісво-Могилянська Академія“ в Києві відбула стажування тут в Ратгерському університеті. Кошти відраджень і стажування були покриті частково із гренту виділеного на що шіль Фондацією „Відродження“ у Києві і частково з фондів Ратгерського університету. Підготовою і двотижневою програмою для стажистів керували професори Іван Фізер та Іван Головинський.

В складі делегації УКМА були: Володимир Полтавець, проректор (проректор), Валерій Манківський, секретар університету, Олександр Дем'янух директор відділу міжнародних відносин, Ірина Оверченко, директор навчальних програм і академічного планування, Юрій Хмилевський, директор комп'ютерного кабінету, і Вадим Мишаков, голова студентського братства.

Впродовж першого дня семінара киевські гості взяли участь у щоденній конференції, присвяченій проблемам структури, академічного адміністрування та функціонування сучасного університету взагалі та Ратгерського зокрема. З інформативними доповідями виступили: декан Вищої педагогічної школи Луїс Вілкінсон, проф. І. Фізер та І. Головинський, Річард Бурд, керівник реєстрації студентів, Дональд Тейлор, директор реєстрації аспірантів, Майкл Голкомб, директор бюра іноземних студентів, Арун Мухерджі, директор планування програм і викладів, Дейвід Мушинський, директор заочних програм.

Від 3-го до 11-го листопада стажисти провели щоденні практичні заняття у різних відділах університету, зокрема вивчаючи комп'ютеризацію спеціфічних питань адміністративного управління університету. В

неділі, вільні від занять, гості відвідали парафію української православної церкви в Баунд Бруку і української католицької церкви у Нью-Бранзвiku, в якій, дякуючи інж. Дам'янові Гечі, вони зустрілися з місцевою громадою. Як уже згадувалось у „Свободі“, в суботу, 6-го листопада, делегація УКМА відвідала Наукове Товариство ім. Шевченка в Нью-Йорку, де члени її розповіли присутнім про осяги і проблеми УКМА.

11-го листопада, в конференційній залі університету, відбулося підсумкове засідання, метою якого були оцінка і застосування набутих знань і досвіду для дальшої розбудови УКМА, як першого незалежного університету в Україні.

У п'ятницю, 12-го листопада, гості взяли участь у щоденній конференції присвяченій освіті і шкільництву у сучасній суспільно-політичній дійсності. Цю конференцію, в якій брали участь 180 експертів з різних університетів і різних країн, організували професори Набуо Шімагара та І. Головинський, Проректор університету Ратгерс проф. Шімагара у своєму слові тепло привітав проректора Полтавця і при тому звернувши увагу присутніх на довготривалу русифікацію української науки і України взагалі.

Госі УКМА зацікавилися виступами професорів Гаргрейса з Інституту для студентів освіти в Онтаріо, Лябарті та Мишигнського університету, Листона з університету Колорадо, Чун Чонг Лі з університету Берклі, Шімагари і Головинського з Ратгерсу, Вонка з Голландії та Бола з Лондону.

Двотижневе перебування делегації УКМА в Ратгерському університеті покляло добрі підвалини для дальшої співпраці поміж цими університетами.

У СВІТІ

СЕУЛЬСЬКА ГАЗЕТА „Чосон Ільбо“ інформувала, що комуністична Північна Корея знову провела випробування ракети середнього засягу дії Нодон-1. Вона алучила в шіль за 500 кілометрів. Західні розвідувальні служби підтверджують, що тепер Північній Кореї вдалося розвинути ракету Нодон-2, які зможуть досягати шлей від віддалі від 1,500 до 2,000 кілометрів.

ГРУЗИНИ ЗВИНУВАТИЛИ абхазів у тому, що ті порушили угоду про припинення вогню, підписану декілька днів тому в Женеві при посередництві ООН. Міністерство оборони Грузії заявило, що грузинські села на кордоні з Абхазією є обстрілювані з гармат. Абхазська сторона відкидає ці звинувачення і, зі свого боку, стверджує, що в такий спосіб грузини хочуть приховати свої плани збройного нападу на Абхазію.

РІШЕННЯ РАДИ ДИРЕКТОРІВ одного з найбільших шведських автобусних концернів Вольво Пера Гюлленгаммера зрезигнувати зі свого посту шведські газети назвали „кінцем цілої епохи“. Приводом до несподіваної резигнації є негативне наставлення більшості членів керівництва концерну до угоди про співпрацю з французьким концерном Рено. Проти цієї угоди виступили також майже всі акціонери Вольво, оскільки французький уряд, всупереч неоноворозумним обіцянкам приватизувати Рено, не зробив цього і, як виглядає, зробити не збирається Рено.

КАНЦЛЕР НІМЕЧЧИНИ Гельмут Коль визнав, що коаліційний уряд, який він очолює вже 11 років, тепер має найменшу підтримку з боку населення. Головною причиною непопулярності уряду канцлера назвав економіку. Тепер у західних землях країни зареєстровано 2.4 мільйонів безробітних — це найбільша кількість від часу заснування Другого світового війни. Разом зі східними землями колишньої комуністичної Східної Німеччини кількість безробітних становить 3.55 мільйонів осіб, а наступного року дійде до 4 мільйонів.

КИТАЙ ДІСТАВ ВІД СВІТОВОГО банку 6.92 мільярдів дол. у формі безплатної допомоги для здійснення національного проекту захисту озонового кільця над країною. За ці гроші буде встановлено спеціальну технологію на п'ятьох великих китайських підприємствах і це, як запевняють спеціалісти, дозволить зменшити на 16,000 тонн викиди в повітря речовин, які руйнують захисне озонове кільце над Китаєм.

СЕРБИ ЗНОВУ ОБСТРІЛЮЮТЬ
САРАЄВО

Сараєво. — Як інформувало Агентство Асошіейтед Пресс, в понеділок, 6-го грудня, серби відновили обстріл напівзруйнованої боснійської столиці. Гарматні набой найчастіше вибухали на площі, де розташований міський ринок. У висліді обстрілу вбито четверо осіб і поранено 18, серед них троє дітей. Невдовзі після обстрілу ринку сербські снайпери відкрили вогонь у жаліну процесію на одному з сараєвських цвинтарів. Довкола Сараєва сербські танки атакували мусульманські укріплення.

Черговий напад на Сараєво відбувся після того, як у Женеві безсильно закінчилася наступна рунда мирних переговорів, а в центральному і західному районах республіки почалися збройні сутички між армійськими формуваннями сербів і мусульман. Як відомо, на переговорах сторони відмовилися від територіаль-

них поступок. Західні журналісти повідомляють з Боснії, що мусульмани тепер майже безперешкодно дістають зброю і томи в більшій мірі, ніж колишні, є готові до бойових дій. Щодо боснійських сербів, то вони в даній ситуації не можуть розраховувати на допомогу з Београду, бо там готуються до парламентарних виборів. Теперішній президент Сербії Слובодан Мілошевіч все більше схилився до мирних способів розв'язання конфлікту, через який Югославія потрапила в шильне кільце економічної блокади.

Спостерегаючи підкреслюють, що відновлення обстрілів Сараєва унеможливити заплановане раніше вивезення з боснійських міст хворих і поранених. Іх чекають в Австрії, Фінляндії, Голландії і Об'єднаних Арабських Еміратах. Серед них, які потребують невідкладної медичної допомоги, є чотирирічна дівчинка, хвора на лейкоз.

В АМЕРИЦІ

НАЙБЛИЖЧИМ ЧАСОМ буде оприлюднений звіт прокуратора Лоренса Волша, який розслідував „ірангейт“, як були названі дві таємні операції — продаж зброї Іранові в обмін за американськими закладниками і забезпечення зброєю партизанів-антикомуністів у Нікарагуа. „Ірангейт“ став величезним політичним скандалом у роки президентства Рональда Регена. Інформації про таємні доставки зброї Іранові проникли у пресу в листопаді 1986 року і від того часу тінь „ірангейту“ постійно переслідувала Р. Регена. Почавши в кінці 1986 року розслідування, прокуратор Л. Волш потратив майже сім років, щоб довести, що президент Р. Реген і віцепрезидент Джордж Буш були причетні до порушення законів ЗСА, бо ці закони забороняли доставку зброї Іранові і антикомуністичному спротиву в Нікарагуа. Але прокураторові так і не вдалося знайти фактів, які дозволили б йому притягнути до відповідальності Регена і Буша. Однак у заключному звіті Л. Волша сказано, що Реген „створив атмосферу, яка сприяла порушенню законів“.

ВИСТУПАЮЧИ НА ЩОРІЧНІЙ конференції Ради демократичного керівництва — організації демократичних центрів, яку Білл Клінтон допоміг заснувати у 1985 році, Президент сказав, що „успіхи економіки — заслуга мого Адміністрації“. Б. Клінтон визнав, однак, що „далеко не всі американці відчувають зрушення економіки до ліпшого“.

РІВЕНЬ БЕЗРОБІТТЯ у ЗСА зменшився. У листопаді зафіксовано найбільше місячне зменшення безробіття за 10 років — на 0.4 відсотка. Якщо у жовтні рівень безробіття становив 6.8 відсотка, то в листопаді — 6.4. Зменшення на 0.4 відс. здивувало майже всіх без винятку експертів, бо економісти передбачали зменшення рівня безробіття на 0.1, максимум на 0.2 відс. В останній раз рівень безробіття зменшився за один місяць зразу на 0.4 відс. у жовтні 1983 року, коли країна виходила зі стану тривалої рецесії — спадщини правління президента-демократа Джиммі Картера.

БІЛИЙ ДІМ ПОВІДОМИВ дату візиту Білла Клінтона в Росію. На запрошення президента Росії Бориса Єльцина Президент ЗСА відвідає Москву 12—15-го грудня наступного року. Пресовий секретар Білого Дому Ді-Ді Маєрс повідомив, що метою візиту є „зміцнення нового демократичного партнерства між З'єднаними Штатами і Росією, яке було встановлене під час ванкуверської зустрічі президентів двох країн у квітні 1993 року“. Керівники двох країн мають намір обговорити проблеми економічної безпеки і рад регіональних проблем. Американський Президент планує також провести зустріч з лідерами різних партій і рухів, які виступають за підтримку реформ. Ці зустрічі дадуть змогу Президентові „з перших рук“ дізнатись про прогрес країни у справі здійснення економічної і політичної реформ.

„УДАР БЛИСКАВКИ“ — ТАКУ назву мала операція, яку провело ФБІ, під час якої агент бюра увійшов у контакт з рядом співробітників Крайового управління авіонавтики і дослідження космічного простору (НАСА). В результаті встановлено, що в НАСА широко розповсюджені хабарництво і порушення правових і етичних норм. Операція „Удар блискавки“ завершилася ще влітку, однак справа все ще триває. Зокрема, як повідомляє АП, „матеріали, які зібрав агент, передані в бюро генерального прокуратора ЗСА у Гюстоні, де розташований центр“.

„В ОСТАННІ ДНІ НЕ ВІДБУЛОСЯ ніякого зрушення у військовій політиці ЗСА щодо Північної Кореї“, — заявив представник Пентагону Майкл Даблдей, коментуючи опубліковану в газеті „Нью Йорк Таймс“ статтю, в якій твердилося, що у Вашингтоні розробляють кілька варіантів поширення американської військової присутності на Корейському півострові і стратегічний план на випадок воєнної конфронтації з Північною Кореєю. Газета „Нью Йорк Таймс“ також повідомила, що президент Білл Клінтон запросив на зустріч до Білого Дому секретаря Департаменту оборони Леся Еспіна і голову комітету начальників штабів Джана Шалікашвілі, щоб обговорити становище навколо Північної Кореї.

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to "Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302 Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$ 40.00 на півроку — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00 Для членів УНС коштує \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00 Чеки "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за погляди редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Злочини у ЗСА і їхнє джерело

Злочинство в Америці прийняло такі розміри, що стало найпершою темою показів на всіх телевізійних каналах. Воно дуже різноманітне, почавши від вбивств з рук жінок торбників і крадіжк автомобілів, до вбивств до приватних домів і банків з грабежами і вбивствами. У Нью-Йорку раз-у-раз гинуть поліцейські під час служби і водії таксівок. Невдамо відбувся масовий, перший в історії демонстрацій — страйк зареєстрованих таксівок у протест проти безкарності злочинців. Між п'ятьма містами в Америці, де за статистикою є найбільше злочинів, знаходиться столиця цієї країни — Вашингтон. Посадник Нью-Йорку Дейвід Дінкінс програв вибори 2-го листопада ч.р. головно тому, що ньюйоркські вулиці стали джунглями, — вже десятки осіб, між ними жінки і діти, загинули тому, що „випадково“ знаходилися на лінії стрільних поліція на вулиці.

У дебатах над способами, як протидіяти цьому ликови, яке компромітує Америку перед світом, до чого причинаються численні вбивства чужинецьких туристів, — найбільше уваги присвячується двом проектам: потреби збільшити число уніформованої і тайної поліції та потреби завести контроль продажу ручних пістолів. Обидва засоби половинчасті і щонайвище лікують симптоми, а не джерело недуги. Таким маленьким ліком став підписаний 30-го листопада ч.р. президентом Биллом Клінтоном, так званий, Брейд-закон, який зумовлює видачу поліційного дозволу на закупівлю стрільної зброї — від переведення впродовж п'ятих днів слідства, чи даний патент вартий отримати такий дозвіл.

Назва цього закону прийшла від історичного атентату на колишнього президента Рональда Регана. Він був тільки легко поранений і видавав але одна куля поцілила його пресового секретаря Джеймса Брейда так нещасливо, що той став калікою на все життя. На церемонії підписання цього закону у Білому Домі біля Клінтона сидів на рухомому кріслі спаралізований Вілліам Брейд.

Насправді цей закон матиме мінімальний вплив на зменшення числа злочинів. Злочинці не купують пістолі у крамничках, тільки мають десятки інших способів здобути собі пістолі чи іншу зброю. Втім, поки схвалено цей закон — великі тижнями дебати у Конгресі і щораз опозиційно першій законопроект: вперту злочинцю вело сильне конгресове „лаббі“ впливової і популярної організації Американська Рухнича Асоціація. Речники цієї Асоціації завжди повторюють, що не зброя вбиває, а — людина. І правда за таким твердженням. Адже щоб відстрашити людину від убивства — треба сильнішого аргументу, як п'ятиденний термін для отримання поліційного дозволу. Таким сильнішим аргументом є заведення суворой судової кари, в першу чергу, скасування теперішньої можливості підсудного „торгуватися“ з прокуратурою („пні баргенинг“) та скасувати звільнення підсудного за „порукою“ (бейл), за якоюсь грошовою сумою, і звільнення засудженого в'язня перед відсидженням повного терміну. Але про реформу судівництва по лівій загостренні кари і всієї процедури — нема мови.

Президент і Конгрес не рухають існуючого ультралиберального судівництва, бо вся американська державно-політична верхівка наставлена на зберігання і якнайдалшого поширення „прав людини“, до яких належать також права злочинців, бо, мовляв, вони є також людьми. Це привело до такого абсурду, що в добі американських піонерів та в добі воєн з індіанцями було куди менше злочинів, як згодом, коли не стало „Дикого Заходу“, а стала культурна закономірна країна. Бо у тій добі „Дикого Заходу“ вішали на першій гілці злочинця, який тоді був більшим скарбом, як нині авто. Відстрашувало злочинців марииво електричного крісла. Сьогодні суд і в'язниця не користуються найменшою пошаною злочинного світу, яке заливає країну, включно з її школами — наркотиками і промислими пістолями шлях навіть до народних шкіл. Злочинний світ сміється з „закону Брейда“. Консервативні кола потішають себе, що це тільки „початок“.

17-го листопада Палата Репрезентантів урешті кільканадцять голосами більшості затвердила торговельний договір між ЗСА, Канадою і Мексикою відомий під акронімом НАФТА. Договір дуже вагомий і економічно і політично. Клінтон відіграв, бо впаді йому великий камінь із серця. Наступного дня він міг вихити в оптимістичному настрою до Сієли у Каліфорнії на конференцію іншої, ширшої міжнародної економічної асоціації, знаної під акронімом АПЕК. Чому? Часи економічної ізоляції країн погребані, і гріб запечатаний. Епоха економічної співдії у світі у повному розмаху. Кожна нині держава, навіть така економічна потуга як ЗСА, мусить рахуватися із господарськими інтересами інших народів, і достосовуватися до них: мусить торгувати, продавати й купувати, щоб не задушитися у своєму нутрі. ЗСА залежить нині дуже, щоб виснажити для себе найкращі умови торгівлі з міжнародній торговельній асоціації відомий як „GATT“ („General Agree-

Микола Бараболяк

ПРО ГАТТИ, ОПЕКИ, НАФТИ Й ІНШІ ЕКОНОМІЧНІ ЗАТІ

1

emnt on Tariffs and Trade), та не менше теж (у новійшій, — „Asia-Pacif Economic Cooperation). В АПЕК переговори між торговельними контрагентами ведуться вже відколи це пишу (19-го листопада). „Про торговельні користі для ЗСА в асоціації „GATT“ пересправи зашнуровані в Женеві десь за місяць. Від тих обох конференцій залежить скільки ЗСА зможуть експортувати до інших членів згаданих організацій і на яких умовах, від чого з черги залежить для ЗСА — істотне — кількість нових „джабів“.

Кілька слів про ГАТТ. Перші кроки для здійснення ідеї „спільного ринку“, зродилися у знищеній війною Європи, головно у Франції і Німеччині, де за інспірацією Монте у Франції й Аденауера в Німеччині, дано початок ідеї спів-

праці народів Європи в економіці і для безпеки. Завершилося це підписанням у Римі 1957 року Договору про Європейську економічну співноту. Членами-основниками було шість держав — Німеччина, Франція, Італія та держави Бенелюксу. Договір створив митну унію з метою улегшити рух товарів через кордони, як теж забезпечити вільний обмін капіталу і робітників без бар'єрів і кордонів. Уже 1959 року Великбританія, Швеція, Норвегія, Данія, Австрія, Португалія і Швейцарія подумалися до того, що ідея економічної співпраці, замість митних заборон з високими ставками, виходить на користь народам, і створили наче додатково до ЕЕС організацію, яка мала б співдіяти з ЕЕС під акронімом — „EFTA“ — „European Free Trade Association“. За-

Закінчення буде.

Петро Часто

СОРОМНО ЗА РОСІЮ

що не узбеки і не киргизи зруйнували імперію, а переселенці України. Отже, як В. Жірюновський трактує нас і нашу державу незалежність? Нижче подасмо деякі політичні „перли“ з його недавнього інтерв'ю для українського пресового агентства. Поперше, цікаво з'ясувати загальну п'ятформу Ліберально-демократичної партії. Ось вона: „Від інших партій нас відрізняє те, що ми є проти відновлення СРСР і проти СНД. Ми за відновлення російської держави в кордонах колишнього Союзу на добровільних засадах, при допомозі комплексу правничих та інших засобів“. Кореспондент Дмитро Кублицький просить російського „ліберала“ більш докладно висловитися — які ж це „правничі та інші засоби“? Відповідь: „Наприклад, економічні. Ось Україна нам заборгувала один трильйон рублів, а ми припинимо все поставання, поки не поверне увесь борг“. Щодо відновлення кордонів імперії: „А як же без кордонів? СНД — штучне утворення і має такі ж штучні кордони. Хто їх встановив? Троє дядьків з'їхалися в лісові чагарі і там вирішили — буде не СРСР, а СНД. Це ж протизаконний акт! Україна увійшла у склад Росії понад триста років тому, увійшла навіки. Не існує таких поглядів, як Україна чи РСФ-

СР — є лише Росія!“.

Д. Кублицький нагадує, що в 1654 році стався тільки військовий альянс, а не приєднання до Росії. Відповідь: „Було возз'єднання, возз'єднання, возз'єднання! Втім, нехай буде навіть так, як ви кажете, однак у такому випадку нехай Україна залишається у межах 1654 року. Як входили, так і виходить. При чому тут східні регіони — Дніпропетровщина, Крим — як ви маєте до них відношення? Це ж ми відвоювали їх у турків! Україна — це тільки Львів!“.

Нарешті — найцікавіше: що в першу чергу робив би В. Жірюновський, якби його вибрав президентом Росії? Еге ж, той набрав би... Було б краще, якби цього не сталося. „Негайно закрити би усі кордони і припинити би всю допомогу іншим країнам, змусив би усіх сплатити нам борги. Ось Україна винна нам один трильйон — нехай віддає. Не може — будемо відбирати території, спочатку — Крим, потім Донбас, потім Дніпропетровську область. Вийдуть на волю політв'язні, а на їхнє місце сядуть ті, хто розвалив СРСР. Кравчук сидітиме перший. Ще побачите, як він буде бити Хрещатиком, намагаючись встигнути на останній літак корабель з Ізмаїлу в Канаду або Австралію. Про Чорновола навіть не кажу... Коли ми прийдемо до влади, то позакриваємо всі

нафтові і газові труби, й Україна, замерзаючи, звернеться до Туркменії, але ми й там позакриваємо, тому що й там все належить Росії...“.

На цих словах Д. Кублицький зауважує, що власність Советського Союзу не було поділено між республіками, зокрема діамантовий і золотий фонди. В. Жірюновський робить „великі очі“. „Про що ви говорите? Про які фонди? Це все належить Росії і тільки Росії! Україна нехай шукає золотого своїх гетьманів — Хмельницького й інших. Уряд України, коли ми переможемо, стане політичним трупом. Він буде сидіти в Лефортовській тюрмі разом з дядьком Льоною...“.

Ось така геополітична стратегія потенційного російського вождя. Відверто кажучи, це наговорене В. Жірюновським, перебуваючи поза межами аналізу — воно навіть у нас, українців, викликає сором за сучасну Росію і її політиків. І все ж це інтерв'ю в якійсь мірі є своєрідною сатисфакцією. Ми нарікаємо на теперішніх державних провідників, і є за що — за непослідовність, нерішучість, несконсолідованість, недостатню цілеспрямованість національно-патріотичних зусиль, однак поруч з головою російської Ліберально-демократичної, властиво — фашистської партії, у нас, слава Богу, нема кого поставити. Ми не маємо таких примітивних, історично неосвічених, несправедливих — „недокошислів“, як кажуть у нашій народі.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Українська Тоска в Метрополітальній опері зачаровує

Як пригадуємо собі два роки тому гостювала в Метрополітальній опері в „Тосці“ Дж. Пуччіні світової слави українська співачка, одеситка, сопрано, Марія Гулегіна. Тоді і рекламовано її як українку; тепер про її національність не згадано. Хоча спів і гра нашої співачки тоді були блискучими, критика туги не спішилась оту її вершинність примадонни потвердити. Зле написати не можна було, а дуже добре — не лицьовало. Між тим дирекція Метрополітальній опері пробувала на сцені й інших відомих співачок у ролях Тоски. Вкінці та ж дирекція прийшла до переконання, що найкраща Тоска нашого сьогодення це така українська співачка Марія Гулегіна. І хоч не легке було вирішення, проте конче-ність вимагала заангажувати найкращу Тоску, нашу Марію аж на всім гас-торольних виступів і то з най-славнішими тенорами світу, Плясидо Домінго та Лючіано Паваротті. Виступи свої у ролі італійської примадонни Тоски розпочала Марія 2-го жовтня ч.р., а кінець 16-го квітня 1994 року. Кожний хто був на прем'єрі „Тоски“ чи і далішних виступах Марії, захоплений і полонений співом та її грою. Проте знову клопіт із деякою пресою.

Критик „Нью Йорк Таймсу“ не ставить у своїй критиці на першому місці головного персонажа, героїні опери, а починає від тенора. Адже опера „Тоска“ стоїть і паде саме ролюю Тоски, хоч би тенор був і піднебесно бравий. Ми й не заперечуємо значимості Домінго. Проте тенор іде по примадонні. Можна погодитися, що критика в цій газеті зовсім похвальна для Марії, але далека від справедливості, безсторонності та мистецької повинності критики. Отому то критикові вже на початку його писання, якби притомно вирвалося ствердження, що ця „Тоска“, це був „надивчайний успіх“. А за цей же успіх відповідає перш за все Марія Гулегіна. І критик „Нью Йорк Таймсу“ не зміг чи й не забажав повністю виявити це. Він признає, якби і не дуже радо, що М. Гулегіна в головній ролі посідала „потрібний фізичний чар і хвилюючу екстравагантність“. А там, що її „голос має запас потужності та темне забарвлення“. Та тут мусив він додати хоч невеличку „ложку дьогтю“, вигадуючи, що в 3-й дії опери відчутно було деяку

у повесних часах мені пошастило почути і подивитися на оперовій сцені три найбільш мистецькі й найвишайші Тоски: Марію Каллас, Ренату Тебальді та Монсеррат Кабальє. Каллас, будучи великою співацькою індивідуальністю, першорядною актрисою, не домагала в цій ролі, бо голос її, хоч і посідав драматизм виразу, не мав гарного забарвлення, та ще й вібрало звуку притягуювало перекошувати та красу її Тоски. Тебальді ставна, з прегарною барвою голосу і з подиву гідним умінням співати, не була, на жаль, актрисою. А в ролі Тоски безумовною конченістю є спроможність передати трагізм ролі й акторсько. Кабальє визначалась красою безконкурентного піанісмію, яке в „Тосці“ є часто потрібне, зате потуга голосу конче. Вона теж акторсько не потрапила подолати завдання завдяки об'ємності своєї фізичної побудови.

(Закінчення на стор. 3)

Любов Колесняк

ПИСЬМЕННИЦЯ, ЩО ПЛАКАЛА ПОЕЗИЯМИ В ПРОЗІ...

II

Стаття Ольги Вітошинської, Париж, — „Творчі взаємини Ольги Кобилянської з Лесею Українкою“ добра і вичерпна, та здебільшого основана на кореспонденції О. Кобилянської з Лесею Українкою (Ольга Косач-Кривинюк: „Лєся Українка — Хронологія життя і творчості“, Нью-Йорк, 1970). Використовує ця журналістка і ще такі праці: „Література, статті, розвідки, огляди“ (Нью-Йорк: Мельбурн); Анна-Галія Горбач: „Ольга Кобилянська й німецька культура“, Ольга Кобилянська... знайомство з Карлом Карським“ і есей Володимира Яніва французькою мовою та інші твори про Лесю Українку визначних авторів.

Ольга Вітошинська ґрунтовно розвиває тему творчих взаємин між обома письменницями, стверджуючи велике побратимство душ О. Кобилянської та Лесі Українки, що позначилося на їхніх розмовах і листуванні, головною темою якого була література. „У їхніх взаєминах“, — пише О. Вітошинська, — слідила велика товариська взаємодопомога: обопільні переклади їхніх творів на чужі мови, їх підготовки до друку, заходи у видавництвах, і, врешті, доброзичлива критика на недоліки у їхній творчості, що їм виходило тільки на добре. В цьому саме полягала велич їхніх творчих взаємин“. У їхньому житті було багато паралелів, — стверджує О. Вітошинська, — хоча б навіть матері обидвох письменниць: „Обидві письменниці мали подібних матерів: мати Кобилянської, як й її називала Лєся Українка „Св'ята Анна“, хоч походила з німецької родини Вернерів, зуміла вести дім в українському дусі й навчати дітей української, нехай і недосконалої мови; мати Лесі Українки, письменниця Олена Пчілка, яка видавала свій „шівністичний“ журнал „Рідний Край“ ввела в своїх дітей не тільки любов до всього українського, але й ненависть до московського вора, якого вона, чи

не єдина з тогочасної інтелігенції, зуміла відчувати своїм жіночим „шостим“, змислом“. — Це лиш дещо із цієї статті.

У статті Блянки Єржабкової, Штутгарт, — „Чеські переклади і критика творів Ольги Кобилянської та її листування з чеськими науковцями“, читач уперше зустріне з несподіваним досі фактом, — що багато творів Ольги Кобилянської друкувалося чеською мовою у літературних журналах і збірниках, як також твори її виходили окремими публікаціями. У перекладах на чеську мову появилися повісті письменниці, „Земля“, „В неділю зліла копала“. В літературних оглядах друкувалося багато аналітичних статей чеських науковців про Кобилянську. У популяризації її імені, — пише Б. Єржабкова, чималу заслугу мав Іван Франко, який регулярно друкував огляди української літератури у передовому чеському журналі „Слов'янський огляд“. Там, у 1889 році, І. Франко обговорив два оповідання О. Кобилянської — „Меланхолійний вальс“ і „На полях“. У цьому ж журналі теж подавано відомості про інших письменників України. О. Кобилянська у своїх листуваннях до проф. Франтішка Ржегоржа інформує його про багатство української культури, розказує про виріб вишивок і герданів, ознайомлює його з українським побутом. У свою чергу Франтішек Ржегорж висилає О. Кобилянській чеські журнали та книжки.

Володимир Жила, (Луббок, Тексас) у статті „Роля християнських ідей в романі „Апостол черні“, перевівши аналіз змісту повісті, її підкладу, розглядаючи окремі риси осіб, їхні діалоги, поведінку, виникли й напрямки їхнього думання, — стверджує, що „У цьому романі О. Кобилянська не лише зобразила християнські ідеї в практичному житті, але вказала також на потребу надхнення священників, які мали б чистою евангельською правдою і наукою відкривати душі українського народу“. А ось, — пише В. Жила, — один із головних персонажів цієї повісті О. Захарій каже: „Апостол черні мусить бути і творчим духом моралі, серця і ума. Мусить ним насправді наскрізь бути — не фарисействувати в користь особистих, егоїстичних цілей, нижчих від тої — черні, між якою живе і гудеться“.

Олександра Кисілевська-Ткач, зацікавлена нас аналізом одного з оповідань О. Кобилянської — „Там, де народилася Битва“. Авторка статті, щоб пов'язати в одиоділе свою аналізу оповідання і особу О. Кобилянської, зразу вводить читача в одне із великих замилувань письменниці — її проходи в гори, де млилувалася любовою й божовинською природою. І на одній із цих прогулянок зродилася саме оця „перлина“ — нарис, згадане вище оповідання. Ось що розповідає у своїй автобіографії з 1927 року сама Ольга Кобилянська: „З одної з таких дальніх прогулянок і привезла з собою з великого лісу здобуток, а це „Битву“, котру я бачила власними очима, перебувши більше як день у лісах, де зрубали ліс, і де мала я нагоду бачити боротьбу робітників з столітніми великанами, соснами та смереками, і подивляла фізичну силу і сприт одних, та опір і маєстат природи з другої сторони, між тим, як від поодиноких, що залишилися тут і там, нетиханих, тонкогучних ялищ ішло несене вітром жалісне скрипіння, й уявлялось мой тоді молодій душі, мов плач полонених вдович. Довший час носила я ту картинку живої природи в душі, доки не настала хвиля, де я кинула її на папір, жаліючи, як фанатична поклонниця природи, за пишним лісом і застановлюючись рівночасно над зручністю робітників при зрубі й скочуванні великанів в долину...“.

У оповіданні „Битва“, — пише О. Кисілевська-Ткач — чи не перший раз в українській прозі, природа стає головним персонажем. Авторка надає їй людські риси, зона відчуває, страждає, борониться, зводить бій, вмирає“. Українська і чужа критика високо оцінила нарис „Битва“. З-поміж видатних українських письменників і діячів культури на це оповідання звернули увагу: Борис Грінченко, Осип Маковей, Іван Франко, Іван Українка, Христия Алчевська, Денис Лукіянович, Леонід Білецький та інші. А з чеських літературів — Людвік Яковський, Георг Адам, Тереза Турнерова, Паула Мудра, Іржі Горак, Рудольф Гулка. Ольга ж Кобилянська розіпнує своє оповідання так: „Всі дрібні поеції в прозі — це каплі моєї крові, я плакала поезією в прозі“. Зрештою, ця самоопіка письменниці стосується не лише оповідання „Битва“, але всієї її творчості.

Закінчення буде.

Рідна Школа Українознавства
ім. Лесі Українки при УКА
Morris Kavnti, H. Дж.
запрошує українську громаду на

ГОСТИНУ
СВ. МИКОЛАЯ

в неділю, 19-го грудня 1993 р.
о год. 2-й по пол.
в Рамада Готель, Рут 10 Іст, Гановер, Н. Дж.

Святочна програма у виконанні учнів Рідної Школи.
Роздача дарунків, а опісля кава і солодке.

Небесна канцелярія відвічена від 1-ої до 2-ої по пол.

Маємо на складі новий, чудовий альбом
великого формату

„СВІТ ОЧИМА НАРОДНИХ МИТЦІВ“
Українське народне мalarство XIII-XX століть

Автори-упорядники
В. І. Савицька - В. П. Откович
Редактор Ю. О. Іванченко

Київ, видавництво „Мистецтво“, 1991, накладом і друком
Кемітцер Ферліг, Федеральна Республіка Німеччини,
стор. 302. Тверда обкладинка, ціна 65.00 дол.

В альбомі представлені численні твори народних мalarів,
які зберігаються по музеях України та приватних колекціях.
Вони дають виразну картину розвитку української культури
та показують „невичерпні творчі сили українського народу,
який і в найтяжчі роки свого багаторазового минулого,
творив прекрасні немирущі цінності“. З них видно, які
мистецькі твори залишили нам стара Україна.

Можна набувати у книгарні Свободи.
Мешканці сходу Нью-Джерсі зобов'язані доплатити
до ціни 6% продажного податку.

Об'єднаний Комітет Українсько-
Американських Організацій м. Нью-Йорку
та
Українські Комбатантські Організації
запрошують українське громадянство
метрополітального Нью-Йорку
на доповідь

Україна
Сьогодні

яку виголосить
ген.-май. Олександр
Скипальський

Міністерство Оборони України
Голова Спідки. Офіцерів України
субота, 11-го грудня 1993 р., 5-та год.
по полудні, Дім ОУФВ,
136 Друга Авеню.

З великою приємністю повідомляємо
і запрошуємо українську громаду на

ВІДКРИТТЯ
МИСТЕЦЬКОЇ ГАЛЕРІЇ
ХРИЗАНТА

98 Second Avenue, New York

Галерія виставляє твори мистців
з Америки та України:
олії, акварелі, графіку, пастелі,
керамічні вироби та ін.

Відкриття відбудеться
в неділю 12 грудня 1993 року
о 1:30 пополудні.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ТОРОНТО, ОНТ.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
ОКРУГИ

відбудуться

в суботу, 18-го грудня 1993 р. о год. 2-й по пол.
в Дому Української Фундації

2118 A Bloor Street West, Toronto, Ont., Canada

В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного
Комітету, відділові урядовці, організатори та делегати 32-ої
Конвенції наступних Відділів:

49, 401, 402, 407, 408, 415, 426, 432, 439,
440, 441, 442, 456, 460, 464, 466, 474,
480, 506

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

Осінні наради призначаються організаційним справам,
Конвенції УНС у 1994 р. та святкуванням
100-ліття Існування нашої Установи.

У нарадах візьме участь

ред. Василь Дідюк, головний контролер УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:
о. д-р Мирон Стасів, голова
Іван Шалак, секретар Інок. Роман Бенеш, касир

Безмежно любив і все
творче життя віддав Україн-
і проф. Ол. Неприцький-
Грановський (1887—1976).
Та не судилося йому діджити
світлого дня і незалеж-
ності. Професор Мінесот-
ського університету, актив-
ний громадсько-політич-
ний діяч, поет, світової сла-
ви учений-ентомолог був
тривалий час незнаний на
рідній землі. У короткі хви-
лини відпочинку за тисячі
миль від України вертався
думками до отчого порога і
мережив радками свою ту-
гу і біль. Нарешті крига
скресла. У 1992 році на ко-
шти родича поета Бориса
Неприцького у Києві вий-
шла друком збірка „Золоті
ворота“. Кілька сотень при-
мірників книги швидко роз-
ійшлися на батьківщині у
чудовому мальовничому
краї Крем'янецьчине, яку ви-
мусило залишити юнак у
далекому 1913 році.

За два останні роки чима-
ло зроблено, щоб добре ім'я
О. Грановського стало ві-
доме на рідній землі. До
цього прислужився краєзна-
вець, провідний науковий
співробітник Крем'янець-
кого музею Гаврило Черни-
хівський. Віднайдені уні-
кальні матеріали про жит-
тевий і творчий шлях поета
і вченого, зібрані листи,
писані до брата Сергія в
Україну. Значною подією
було відкриття першої у
світі меморіальної таблиці
О. Неприцькому-Грановсь-
кому на батьківській садибі
у Бережцях, де народився і
провів він дитячі та юнаць-
кі літа.

Та багаті архівні мате-
ріали були далеко від Бе-
режців, України, у Мінес-
отському університеті.
Мрією Г. Чернихівського
було побувати тут і ознай-
митись з бібліотекою та
архівом проф. О. Гранов-
ського. Завдяки спонсорів
— родини Бориса Неприць-
кого це вдалося здійснити. Три
місяці напруженої праці,
допомога співробітників
архіву дали можливість ви-
читати сотні справ, пригото-
вити копії найважливіших до-
кументів, фотографій. Все
це стане в пригоді під час
оформлення літературно-
меморіального музею О.
Неприцького-Грановського
у рідних Бережцях.

Заходами 32-го Відділу
ОДВУ в Мінеаполісі 14-го
листопада відбулася Пана-
хида за душою спочилого у
церкві св. Михаїла, пара-
фіянином якої кілька десяти-
літь він був. Після Св.

Вертається поет в Україну

Учасники Панахиди в пам'ять науковця-поета (зліва): Б. і Г. Неприцькі, М. Пундик-
Смага, Г. Чернихівський, Владика Паїсій, В. Станіславів, О. Амброзюк, А. Семенюк, Н.
Каркоць.

Літургії розпочалась Пана-
хида, яку відправив Влади-
ка Паїсій. Присутні в мо-
литвах згадали св. п. О.
Грановського. Описав був
поминальний обід Голову-
вав на ньому Василь Ста-
ніславів.

Св. п. О. Грановський
(1950-ті роки)

— Чимало доброго, —
сказав він, — зробив проф.
О. Грановський. Кілька де-
сятків літ не обходилась ні
одна ділянка життя, в якій
би не брав участі проф. О.
Грановський. Згадаймо:
сотки родин він вирвав із
таборів Ді-Пі на волю 1949
року, виїжджав до Німеччи-
ни, щоб організувати їх
перезд до ЗСА. Разом з
дружиною Іреною вони
приймали приїжджих, го-
дували їх, шукали житло і
працю. Понад півстоліття
він був дуже активним у
громадсько-політичному,
церковно-культурному житті

ті не тільки Мінесоти, а
цілої Америки.

Промовець аналізує нау-
кову, громадсько-політич-
ну, церковну й культурну
діяльність проф. О.
Грановського, його неочи-
нений вклад у відродження
незалежності України.
Справді, багато зробив уч-
ений, щоб про українців зна-
ли в Мінесоті, і за її межа-
ми.

Про поетичну спадщину,
вшанування імені О. Непри-
цького-Грановського в Ук-
раїні оповів Г. Чернихівсь-
кий.

— Насамперед дозво-
те, — сказав він, — від рід-
них Бережців, чарівної Ік-
ви, мальовничих Крем'я-
нецьких гір, всієї України по-
дякувати за вшанування
пам'яті О. Грановського.

Хочу зупинитися на його
поетичній спадщині, опові-
сти, як повертається на рідну
землю поет і вчений. Вірші
О. Неприцького-Грановсь-
кого чарують кілька поко-
лінь шанувальників його
поетії, що увійшла до скарб-
ни культурних надбань
українського народу. Не
дивно, що два десятки
віршів поета покладені на
музику Василем Штулем,
Сергієм Лібацьким, Сер-
гієм Яриленком, Рома-
ном Придасевичем та ін-
шими композиторами. Це й
хорові пісні („Хрест волі“),
романси („Дружини“), тво-
ри для сольного чи дуєту.
Назва збірок його творів гово-
рять самі за себе: „Пелюст-
ки надій“ (1910), „Намис-
течко сліз“ (1911), „Іскри
віри“ (1953), „Осінні узорі“
(1957), „Гімни сонцю“
(1958) та інші.

Звучать вірші О. Непри-
цького-Грановського. Слуха-
чі мають можливість озна-
йомитись із вперше надру-
кованим „Порожнє оселя“,
що з'явився у часописі
„Рідний Край“ стараннями
редактора Олени Пчілки.
Деклямується поезія „Дзвон-
ня дзвони“ (1911), „Мо-
литва“, „Хрест волі“ (50-ті
роки), „Вітре“ (60-ті роки),
ряд інших.

Промовець ділиться ра-
дісними новинами повер-
нення О. Грановського в
Україну. Оpubліковано два
десятки статей про його
життя й творчість, чимало
віршів поета. Вперше його
ім'я з'явиться в Українсь-
кій літературній енцикло-
педії, т. 3, що незабаром
вийде друком у Києві. Від-
крита меморіальна таблич-
ка у Бережцях. Одна з ву-
лиць сивоголового Крем'я-
нця носить ім'я О. Неприць-
кого-Грановського. Вий-
шла збірка „Золоті ворота“.

П. Чернихівський ділить-
ся своїми сивими грудьми
Ламой, трохи усе на світі,
Гучиш, нестримані шуми,
Мій вічний побратиме,
Вітре.

Нехай завалиться усе
На полі дозволу чужому —
Тоді на крилах віднесеш
Мене самотнього додому.

А може ні? У рідний край
Я поверну ще не скоро —
Тоді, як сміття, розметай,
Тоді зітри мене, як порох.

І. В.

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого дорогого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п.
ТОМАСА КОСТИВА
буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в неділю, 12-го грудня 1993 р. о год. 8-й ранку
в церкві свв. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж.
Родина просить про молитви за спокій душі покійного.

Після Служби Божої родина запрошує на

ТРИЗНУ
яка відбудеться
в церковній залі, Джерзі Сіті, Н. Дж.
Родина КОСТИВІХ

Я. Т. Кульчицький слідкуватиме за виборами в Україні

Ярополк Кульчицький,
син Христини та інж. Богда-
на Кульчицьких із Синамін-
сону, Н. Дж. є призначений
на пост заступника голо-
вного начальника Міжна-
родної фундації виборчих
систем в Україні. Він відпо-
відає за успіх договорів
співпраці і співдіяння між
міжнародними спеціаліста-
ми виборчих систем та не-
державними установами —
учасниками виборчих про-
цесів. Його завданням та-
кож є оглянути і оцінити
сучасну виборчу ситуацію в
Україні та її технічні і полі-
тичні труднощі в адмініс-
труванні виборів 27-го берез-
ня 1994 року.

Останньо, Ярко викону-
вав обов'язки заступника
директора Української Ін-
формаційної Служби у Ва-
шingtonі, де його завдан-
ня вимагало тісної спів-
праці між американським і
українським Урядами в
справах політичного і тор-
говельного розвитку неза-
лежної України. Він опра-
цьовував і представляв об-
ширні інформації про все
нові течії українського Уря-
ду у різних ділянках розвит-
ку членам американського
Конгресу, інституціям, фун-
даціям та американським
фірмам, які є зацікавлені
Україною. Він був співор-

Я. Кульчицький

ганізатором першого Сві-
тового конгресу українсь-
кого студентства у Києві в
червні ц. р. та допомагав в
продукції „Росія і Україна
— один рік пізніше“ телеві-
зійної програми на Сі-Спен
у Вашингтоні.

Яро закінчив Раттерс-
кий університет в ділянках
психології та англійської
мови, вчився в Академії
мистецтв в Пекіні, Китай,
та Екстер коледжі Окс-
фордського університету.
Він продовжує магістерську
студію в ділянці централь-
них і східних європейських
наук при Ла Салл універси-
теті.

Ярко є членом Пласту
курени УСП „Орден Хрес-
тоносці“.

Українська...

(Закінчення зі стор. 2)

На щастя, всіма очима
побажаннями і потрібними
прикметами примадонни
наділена Марія. У неї і
струнка постає і класичне,
гарне обличчя і великі карі
очі, і безпосередній трагізм
акторської гри, без теа-
тральної штучності. А пере-
дусім у неї знаменито по-
ставлений потужний, тем-
ний, принагідно кольору-у
всіх реєстрах вирівняний
голос. Він пливе вільно,
як струмкові ріки. І вкінці,
вміння Марії передати отим
своїм голосом-інструмен-
том найменші відтінки лю-
дського, душевного пере-
життя. Отаке одноразове
підложжя таланту, що на
ньому опирається побудо-
ва вичарування ролі Тоски
українською співачкою.

Повне признание і захоп-
лення співом та грою нашої
співачки виявила публіка
Метрополітальної опери
своїми каскадами оплесків і

голосними окликами „бра-
во!“.

Р. С. Уже після написан-
ня цих рядків щастливо по-
пала мені в руки німецька
газета „Ньюйоркер Штато-
Цайтунг“, з 16-го жовтня,
де критик Егон Штадель-
ман, сповнений ентузіазму,
одушевлено висловлює-
ся про українську співачку.
Ось кілька висловів з його
суперлативної оцінки. Він
називає Марію „асом“ і
„наймолодшою та найясні-
шою зіркою“ Мет опери. „В
її голосі проміння а-свіжості
ушасливлює“. Цей критик
грамотно і справділиво за-
являє, що „Цей молодий
мистик вникливо „сопра-
но-експресиво“ стояли до
помочі два партнери, вите-
сани з того самого дерева
(тенор Домінго і баритон
Міланс). А вже справді вар-
шинним є його вислів: „Ві-
домо, що молода Марія
уміє співати, як ангел, але
також, що цю роллю потра-
пить заграти, як тигриця“.

На таку саме критику без-
сумнівно заслуговує украї-
нська співачка.

У ВОСЬМУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
ВІДХОДУ у вічність
нашої найдорожчої і ніколи незабутньої
ДОНІ І СЕСТРИ

бл. п.
ЛІДІЇ ШУЛЬ
будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ
в церкві св. Юра в Нью-Йорку, 8-го грудня 1993 р.
о год. 8-й ранку;
в церкві св. Юра у Львові;
сборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці,
в Норт Порт, Флориди.

Про молитви за душу покійної просять:
мама — ВІРА
сестра — ОКСАНА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
брат — ЯРОСЛАВ з дружиною МАРТЮЮ

Ділимося з усіма Городенчанами сумною вісткою,
що в дні 2-го грудня 1993 р.
помер після довгої недуги в Глен Спей, Н. Я.
відомий син Городенської землі

сл. п.
МИХАЙЛО ОЗАРУК

нар. 8-го березня 1913 р. в Підвербцях, Городенського пові-
ту, колишній в'язень польського та німецького концта-
борів, активний громадський і політичний діяч.

ПАНАХИДА відбудеться в неділю, 5-го грудня ц. р.
ПОХОРОН відбудеться в понеділок, 6-го грудня з церкви
св. Володимира в Глен Спей, Н. Я. Похоронений на місцевому
цвинтарі в Глен Спей, Н. Я.

Залишені у смутку:
дружина — ЗЕНАІДА
син — БОГДАН із рідною

Висловлюємо наші щирі співчуття всім родині та приятелям.

УПРАВА ГОРОДЕНЩИНИ

HELP WANTED

Дирекція Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА в Йонкерсі, Н. Й.
пошукує кандидата на працю

АСИСТЕНТА КАСИРА

Кандидат повинен мати закінчені студії і отримувати диплом з бухгалтерії або обліку-звітності. Практика у фінансовій установі бажана. Знання української і англійської мови обов'язкові. Винагорода у залежності від знання і практики.

Життєпис з побажаннями винагороди надсилати до Дирекції Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА до 15-го грудня 1993 р.

Дирекція ФКК СУМА

SUMA (Yonkers) Federal Credit Union
301 Palisade Avenue, Yonkers, N.Y. 10703-2999
Tel.: (914) 965-8560

КНИЖКИ з УКРАЇНИ

П. Коваленко і В. Маняк ГОЛОД 33 Тисяча свідчень Повна форма Ст. 584	\$45.00
М. Грушевський ІЛЮСТРОВАНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ Одномовник	30.00
УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ МАЛЯРСТВО XII-XX ст. Альбом в кольорах	75.00
Б. Лепкий ТВОРИ У ДВОХ ТОМАХ	40.00
Б. Лепкий ТРИЛОГІЯ МАЗЕПИ. МІТРА 2 томи. НЕ ВБІВАЙ! БАТУРИН, ПОЛТАВА, два томи	45.00
Б. Лепкий 3-ПІД ПОЛТАВИ ДО БЕНДЕР	15.00
Б. Лепкий ПОЕЗІЇ	20.00
А. Кашченко Оповідання про славне військо ЗАПОРОЖЬКЕ НИЗОВЕ	20.00
УКРАЇНСЬКА СТАРОДАВНЯ КУХНЯ, стор. 240	15.00
Ксенія Колотило АЛЬБОМ ВИШИВОК, більший формат	30.00
ЗНАКИ 155 СТАРОДАВНИХ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК	20.00
МИТЦІ УКРАЇНИ — енциклопедичний довідник	20.00
Повні каталоги наших книг висилаємо безплатно на бажання	
Замовлення враз з належністю слати на адресу	
UKRAINSKA KNYHARNIA 4340 Bernice, Warren, Mich. 48091 U.S.A. Tel.: (313) 754-0576	

У суботу, 20-го листопада, у колі найближчої родини, синів Юрія і Едварда з родинами та братів Гіларія і Петра з родинами вшановано нашого середнього брата Романа і його дружину Євгенію з нагоди їхнього золотого ювілею.

Роман і Євгенія побралися 21-го листопада 1943 року в Підгайцях, західній Україні, а вже наступного року, влітку, щоб знову не покласти в лабеті НКВД, вони стали емігрантами.

Переїзти в США в Другій світовій війні, в 1949 році прибули до З'єднаних Штатів Америки. Роман зразу ж включився у громадсько-суспільне життя. У 1950 році він став кореспондентом найстаршого українського щоденника „Свобода“, яким є до сьогодні. Крім „Свободи“ дописує до багатьох часописів діаспори.

У 1955 році Роман став членом Наукового Товариства ім. Шевченка і в тому році виголосив у Нью-Йорку три доповіді про „Панораму польської еміграції“ і „Польські політичні центри та їх ставлення до української справи“. У тому ж році він навізав стосунки з визначним польським публіцистом і тодішнім головним редактором польського щоденника в Нью-Йорку „Нови Свят“ Клавдієм Грабиком. Він виступив з доповіддю в Українському Народному Домі п. з. „Стара і невирішена тема“. Після доповіді він перший раз

50-ліття подружжя Є. і Р. Голіатів

Євгенія і Роман Голіати (фото зроблене 21-го листопада 1943 року).

зустрів Миколу Лебеда, якого польський уряд покарав тюрмою за участь у вбивстві ген. Станіслава Перацького. К. Грабик змінив свої шовіністичні погляди супроти українців.

Коли у 1962 році, після 18-річного перебування в ГУЛагах, до ЗСА повернувся ієзуїт Волтер Цішес і незабаром видав свої спогади „З Богом в Росії“, висловлюючи суперечливо про українських в'язнів і їх спротив режимові. Роман написав до „Свободи“ рецензію на цю працю і спонукав Цішеса дати доповідь для української громади Нью-Йорку, що він і зробив в Українському Інституті Америки.

Роман навізав стосунки з колишнім прем'єром польського емігрантського уряду в Лондоні Станіславом Міколайчиком, який дав згоду виступити з доповіддю перед українцями Нью-Йорку, але тої нагоди не використано.

У 1963 році Роман виголосив доповідь в УІА про „Україну в англомовному світі“. Він надалі слідує за англомовними виданнями, в яких автори обговорюють українську тематику.

В березні 1963 року я з братом Романом були одними з основоположників нового Відділу УНСоюзу ім. Дмитра Галицького в Нью-Йорку, в якому він від самого початку є його секретарем, а я — касиром.

У 1949 році Роман закінчив правничі студії в УВУ в Мюнхені, здобувши докторат з державного права. Він є членом-кореспондентом НТШ і членом УІА. Впродовж кількох каденцій, за головування ред. Івана Кедрина і ред. Мстислава Доль-

ницького, він був членом Управління Спілки Українських Журналістів Америки. Протягом 27-ох років він працював асистентом інженером у „Нью Йорк Сіті Транзит Авторіті“.

Після вечери в ресторані учасники ювілейного святкування прибули додому ювілятів. Тут при обопільній згадці про пройдений життєвий шлях, який ні для кого не був легким, пролунали кілька разів багато-літнє ювілятам.

З Риму надійшло благословення від Папи Івана Павла II, а за посередництвом Андрія Воробця, координатора братської діяльності УНСоюзу, ювілятів привітав президент ЗСА Білл Клінтон і його дружина Гіларія Родгем-Клінтон. Євгенія і Роман подякували всім, що прибули далеко і близько, щоб своєму присутності вшанувати їхній ювілей. Стрілою пролетіло 50-років подружнього життя. Сини ювілятів закінчили коледжі і працюють за своєю професією. Ювіляти радіють своїми синами й внуками, які виховуються на українських традиціях. Старший син Юрій два роки провів у В'єтнамі, був двічі поранений і нагороджений медаллю „Пірл Гарт“.

Я постійно користуюсь порадою свого старшого брата Романа, який має багаторічний життєвий досвід. Він постійно дає як про свою найближчу родину, так і про тих, що потребують його допомоги. Ювіляти зложили 1,000 дол. на український консулат в Нью-Йорку.

П. Голіат

Участь СФУЛТ в VI Конгресі СКВУ в Торонто

Цього року від 2-го до 7-го листопада Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ) відбувся в VI Конгрес в Торонто, місті сталося одне з найважливіших заходів усіх організацій українців у світі проіснувала вже чверть століття.

Під час конгресу відзначено двох визначних організаторів СКВУ — уже померлих о. Василя Кушніра та Патріарха Мстислава, які ставили собі за мету скоординувати все українство у світі для матеріальної й духовної допомоги вільній Україні.

Світову Федерацію Українських Лікарських Товариств (СФУЛТ) репрезентували чотири делегати з ЗСА і один з Канади. ЗСА репрезентували лікарі: Микола Дейчаківський, Олександр Гудзак, Леонід Мостович і Пилип Демус. З Канади був Володимир Медвідський.

Делегация СФУЛТ брала також участь у соборній поминальній маніфестації VI Світового Конгресу Ук-

раїнців у пам'ять Великого Голоду-Геноциду в Україні 1932—33 років, у неділю, 7-го листопада, у Мейпл Ліф Гарденс, у найбільшому стадіоні міста Торонто.

Із сторони делегатів українських лікарських товариств хоча підкреслити дуже важливий момент справи: український лікар у діаспорі мусить включитися активніше у співпрацю з конгресом. Лікар на пенсії та лікар у праці, рами в рами мусять виказатися посиленою співпрацею з нашою найвищою установою в ім'я допомоги Україні. Здоров'я кожного українця й українки, опіка матері й дитини, гігієна в загальному — це аксіома, а не альтернатива для кожного з нас у діаспорі. Ці слова — не шаблон, це виклик українському лікарю, який мусить стати в ряди активістів української надорганізації СКВУ.

Д-р Пилип Демус

Київська...

(Закінчення зі стор. 1)

Солістка Д. Теліжин кілька років тому записала на компактному диску два концерти Ліста разом з Державною Симфонічною Оркестрою України і була ініціатором міжнародного фестивалю під назвою „Музичні діалози“, який відбувся в травні ц.р. в Києві.

У своїй рецензії на концерт, що відбувся 27-го листопада в Мерилендському університеті, критики „Вашингтон Пост“ Марк Керрінгтон писав про „бездоганно зосереджені і вишліфовані музиканти“ і про „вишуканий вибір творів, які рідко виконуються“, згадуючи зокрема „дві багатобарвні і проникливі партитури“ — Третій фортепіанний концерт Шнітке і Серададу сучасного українського композитора Валентина Сильвестрова.

Далі рецензент писав: „Твір Шнітке, в якому наголошувалися сольові партії в майстерному виконанні піаністки Дарії Теліжин, був фантастично болючим і ніжним інтерлюдієм — в своїй концепції майже кінематографічним. Повна дивовижних шепотів і дзюрчання Серадада Сильвестрова закінчилась сильними тональними заявами. Обидва твори вимагають повторного

виконання у вашингтонському регіоні.

Додаткові інформації про останні три концерти Київської Камерної Оркестри можна отримати, телефонувавши: 11-го грудня, Український Інститут Америки, Микола Сук (212) 988-3365; 14-го грудня, Українська Православна Церква, Савт Банд Брук, Н.Дж. — о. Вілліам Дзяків (908) 356-0090; 18-го грудня, Berkshire Chamber Music Society, Sheffield, Mass. — Edgar Feldman, (413) 269-7190.

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК УКРАЇНСЬКОГО МУЗИКИ

Саме в час, коли Київська Камерна Оркестра здійснює своє успішне американське турне, один з її членів, перша скрипка Вадим Борисов, мав нещасливий випадок — йому тріснула спіна кишка. Швидко допомога відвезла його до лікарні в Дурам, Нью-Гемпшир, де йому зробили нагальну операцію, що фактично врятувало йому життя. Хоч стан здоров'я пацієнта стабільний, він буде змушений деякий час пролежати в лікарні. Київська оркестра не має медичного забезпечення на час свого турне в ЗСА і просить всіх жертвених і добродушних людей допомогти їй покрити значні кошти, пов'язані з операцією і далішим лікуванням В. Борисова. Пожертви проситися слати до: Nancy Scharff University of New Hampshire Celebrity Series, M212-PCAC, Durham, N.H. 03824-3538. Грошові перекази і чеки слід виписувати на ім'я Nancy Scharff, зазначаючи, що це на „Borisov Fund“.

— NOW IN ENGLISH —

Dmytro Yavornytsky's KOZAKS of UKRAINE

For information send a self-addressed stamped envelope to:

BEACH PEBBLES PRESS
1187 Coast Village Rd.
Suite 1-275
Santa Barbara, CA 93108
U.S.A.

Чи ви знаєте, що УНСоюз уділяє своїм членам:

- Перші гіпотечні позики (мортгеджі) на купно власного дому
- На 1 до 3 родинні дома, де живе власник
- По доступних відсотках

Або, може ви думаєте перефінансувати існуючу позику:
Щоб довідатися більше про наші гіпотечні позики: просимо вас телефонувати на число:

(201) 451-2200 або
1 (800) 253-9882
(поза Н.Дж.)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 11-ГО ГРУДНЯ 1993 Р.

Амстердам, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Івана Франка 268-ий Відд. о год. 7-й веч. в домі Укр.-Амер. Горожанського клубу при 3-5 Теллер вул. На порядку: вибір Управи на 1994 рік, внески, запити та дискусії. Приявність всіх членів обов'язкова. — Володимир Варшона, секретар.

НЕДІЛЯ,

12-ГО ГРУДНЯ 1993 Р.

Дітройт, Миш. Річні загальні збори 183-го Відд. УНС ім. Гетьмана І. Мазепи, о год. 1:30 по пол. в залі церкви св. І. Християнства при Кліпперт, Дітройт. На порядку: вибір Управи на 1994 рік, внески, запити та дискусії. Приявність всіх членів обов'язкова. — Володимир Варшона, секретар.

Бетлем, Па. — Річні збори 6-ва св. Димитрія 288-ий Відд. УНС о год. 1-й по пол. в залі парафії св. Іоасафа при Юніон Булевард та Кенмор авеню. Просимо всіх членів взяти участь у зборах. На порядку: вибір Управи на 1994 р. Дуже дякую всім членам за те, що дозволили мені служити їм майже понад 50 років. — Д. Мушастий, секр.

СУБОТА,

18-ГО ГРУДНЯ 1993 Р.

Павтукет, Р. Ай. Річні збори 93-го Відд. УНС Т-ва ім. Івана Франка, о год. 7:30 веч. в домі Надії Данилюк, при 106 Родмери Роуд, Павтукет, Р. Ай. Проситися всіх членів взяти участь. — Управа.

PLAINFIELD, N.J. Річні збори 372-го Відд. УНС Т-ва ім. Івана Франка, о год. 7:30 веч. в домі при 66 Сідар Гров Лане, апр. 45, Сомерсет, Н. Дж. На порядку: вибір Управи на 1994 р. Проситися всіх членів взяти участь. — Софія Лонишин, секр.

ГАРКА COMPANY
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel. (212) 473-3550
МАЄМО БАНДИРИ НА ПРОДАЖ

ПРАЦЯ

Пошукується жінка

до чистки дому і бюра. Платня від 300 до 370 дол. Мусить мешкати в передмісті Чикаго. Мешкання заповнене.
Тел.: 1-708-393-3999

Пошукуємо чоловіка

до праці при багато-родинному домі в Queens, N.Y. Помешкання на місці. Телефонувати на

(718) 784-7268
по 5-й год. веч. —
питати — Кароліна

Шукаємо жінку

для догляду за 4-місячною дівчиною, від понеділка до п'ятниці, з проживанням, або за домовленістю. Тел. на число

(201) 763-9124
мбж 6-9 год. веч.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИЙ

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга ШИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавді Брукліні і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Shuylent Avenue
(Lower Merion Ter.)
UNION, N.J. 07083
(908) 944-4222
(201) 375-5555

1994

ЗУСТРІЧАЙТЕ НОВИЙ РІК НА СОЮЗІВЦІ!

ВСІ КІМНАТИ НА СОЮЗІВЦІ ПРОДАНІ!

Союзівка ще бере замовлення на саме святкування.

Замовляйте сьогодні!

Готелі біля Союзівки мають приміщення. Інформацію можете одержати на Союзівці.

П'ятниця, 31-го грудня

Орестра „Водограй“ Вечірній одяг
САМЕ СВЯТКУВАННЯ: попереднє замовлення з завчасною оплатою.
П'ятниця: коктейль (6-7:30 веч.), вечора і забава, шампанське цілу ніч! \$50.00*
*Ціна від особи включає податок і наливне.

На коктейль, вечірню і забаву просимо вислати оплату \$50.00 повністю.

Субота, 1-го січня

9-та веч. — ЗАБАВА при звуках оркестри „ФАТА МОРГАНА“
\$10.00 при дверях. Гості Союзівки — безплатно

ЗАМОВЛЕННЯ НА НОВИЙ РІК

Ukrainian National Association — Soyuzivka
Fordmore Road — Box 529 — Kerhonkson, N.Y. 12446
Phone: (914) 626-5641 — FAX: (914) 626-4638

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГолошення СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ в „СВОБОДІ“

Адміністрація „Свободи“ запрошує Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святкові привіти у збільшеному Різдвяному числі, що знайдуть у найдавшій закутні світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святкового числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГолошень

1 цаль через 1 шпальту	\$ 7.00	4 цалі через 2 шпальти	\$40.00
1 цаль через 2 шпальти	\$10.00	5 цалів через 2 шпальти	\$50.00
2 цалі через 2 шпальти	\$20.00	6 цалів через 2 шпальти	\$60.00
3 цалі через 2 шпальти	\$30.00	та в інших розмірах.	

ОГолошення ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за новим стилем ..... до 10-го грудня 1993 р.
за старим стилем ..... до 17-го грудня 1993 р.

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скорше надішлють свої замовлення.

Зголошення святкових побажань, РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, за-
лежно від величини оголошень, надсилати до:

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302
ATT: ADVERTISING DEPT.

МІСТ-КАРПАТИ

Пачки в Україну
Білорусію, Росію

✦ експресові харчові пачки
✦ авто, трактори
✦ холодильники, телевізори
✦ швейні машини, пралки
✦ хати і апартаменти
✦ нагробні пам'ятники

MEEST-KARPATY
120 Runnymede Rd., Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y3
Tel.: (416) 761-9105 Toll free 1-800-265-7189

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи“

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи“ □ „Українського Тижневика“ □

„Веселки“ □

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) .....

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

На зміну адреси проситися
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОПЛАТИТИ \$1.00.
ПЕРЕВЕРЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ ВІД 1-2 ТИЖНІВ